

Pau VI i Jean Guitton

Dll, 5/01/2015 per Josep Maria Car...

[Minoria creativa](#)

Aquests dies de Nadal, i gràcies al consell de **Pere Lluís Font**, he tingut la sort de llegir el llibre del filòsof catòlic francès Jean Guitton titulat *Diàlogos con Pablo VI*. M'he quedat impressionat, amb ganes d'aconsellar-ne vivament la lectura. Han passat cinquanta anys de la seva publicació i es tracta d'un text imprescindible per a entendre l'evolució de l'Església, per a conèixer **Pau VI** i Jean Guitton i per a aprendre aspectes essencials de la cultura occidental i de la fe.

Jean Guitton és un dels grans filòsofs francesos del segle XX. Filòsof catòlic, fou així mateix, un dels pocs laics participants en el Concili Vaticà II. Amic de Pau VI d'ençà que fou membre de la Secretaria d'Estat del Vaticà als anys cinquanta, la relació entre ambdós continuaria durant tota l'època que Pau VI va estar al capdavant de l'Església.

El llibre és un text magnífic del filòsof, i, a més de contenir la reproducció del relat de diversos encontres i trobades de tots dos al llarg de quinze anys, és una descripció acurada de la vida del Papa. Publicat quatre anys després de l'elecció de Montini, el diàleg entre els dos és d'una gran qualitat. Guitton és alhora l'amic filòsof i el "laic" fidel i compromès amb l'Església. Pau VI emergeix com una gran personalitat amb una cultura literària, filosòfica i teològica notables. La meva impressió prèvia de Pau VI era la del consiliari dels universitaris catòlics de la FUCI, la del diplomàtic de la Secretaria d'Estat del Vaticà, la del pastor de la decisiva diòcesi de Milà, la del gestor del Concili Vaticà II, la del Papa esgotat que recordava dels anys 70. Era el record de l'home que va dirigir l'Església durant els anys de l'*aggiornamento* i que va quedar com esborrat de la nostra memòria després del llarg papat de **Joan Pau II** i el de **Benet XVI**.

La seva beatificació, promoguda pel Papa **Francesc**, ha estat discreta i, en el nostre país, poques institucions se n'han fet [ressò](#). Fins i tot els «montinians», com jo mateix, una mica esgotats, no hem estat a l'alçada en el moment de reivindicar el gran paper del Papa Montini en la història recent de l'Església.

Podria aconsellar molts aspectes interessants del diàleg: la petjada de la cultura francesa en la vida de Montini, la rellevància de **sant Pau**, de **sant Agustí**, del cardenal **Newman** i de **Bergson** en els seus itineraris intel·lectuals, els primers viatges a l'Índia i a Nova York, els inicis del diàleg ecumènic, la incidència del Pare **Bevilacqua** en la vida de Montini, la referència al llibre *La religion personnelle*, del P. **Grandmaison**, la crisi de la cultura occidental, la II Guerra Mundial, el naixement del procés d'unitat europeu i altres aspectes fonamentals relacionats amb la fe, la vida, l'amor i la veritat.

Hi ha un gest de Pau VI que he descobert i que voldria posar en relleu. Dos anys després de la seva elecció, Pau VI visitava un camp de gitanos als afores de Roma. Una visita que no va sortir gaire en els mitjans i que crec que té el mateix valor que la visita del Papa Francesc a Lampedusa. Les paraules del Papa ressonen, encara, plenes de sentit: "Vosaltres en l'Església no esteu al marge, sinó que d'alguna manera esteu al centre, vosaltres sou el cor de l'Església". I crec que amb Lampedusa es reprèn el fil de la visita al camp de gitanos. I que la renúncia a la tiara de Pau VI té molt a veure amb l'opció de Santa Marta. Després d'un parèntesi

de tres papes, Francesc reprèn el camí de **Joan XXIII** i Pau VI, resituant les prioritats de l'Església, sense tenir por de la Història, demanant, malgrat els vicis de la cúria romana, una Església que s'ofereix al món des dels pobres, marginats, exclosos, invisibles i il·legals del planeta. Ells són el rostre del Déu sofrent. Déu s'ha revelat en la Història per refer el rumb del món. Una Església que té com a primera prioritat el Sermó de la Muntanya.